

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Jernbaneverket
Postboks 4350
2308 HAMAR

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2015/9330-1 M-FO
Saksbehandler: Marte Strand Kvalø
Direkte telefon: 22 00 36 41

Dato: 26.05.2015

Follobanen- Åsland riggområde - Kontrollrapport

Anleggsnr. Kontrollnr. Saksnr. Rapportdato:
0301.0690.03 2015.033.I.FMOA 26/5-2015

Opplysninger om virksomheten

Navn	Jernbaneverket, Follobanen – Åsland riggområde
Organisasjonsnr.	971033533
Bedriftsnr.	982099374
Kommune/Kom.nr.	Oslo/ 0301
UTM-koordinater (32)	Øst: 603667 Nord: 6632626
Besøksadresse	Åsland pukkverk, riggområde for Follobanen
Postadresse	Jernbaneverket, postboks 4350, 2308 Hamar
Telefonnr.	
E-post	Miljørådgiver: bente.pladsen.gussias@jbv.no
NACE-kode	42.120 – Bygging av jernbaner og undergrunnsbaner

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	06.05.2014
Virksomhetens representanter	Simen Thorsen: Byggleder Bente Gussias: Miljørådgiver Sigrunn Tytlandsvik: Miljøkoordinator/miljørådgiver Ski Fredrikke Syversen: Trainee Gisle Grepstad: Miljørådgiver Follobanen
Fylkesmannens kontrollører	Marte Strand Kvalø Helene Mathisen
Kommunens kontrollører	Tom Fillan, vann- og avløpsetaten
Bakgrunn for kontrollen	Oppfølging av utslippstillatelse
Tema for kontrollen	Vilkår i utslippstillatelse fra Fylkesmannen og påslippstillatelse fra kommunen

Sammendrag av resultat

Det ble gitt 3 anmerkninger:

1. **Avvanning av slam fra sedimentasjonsbasseng bør vurderes med hensyn til fare for forurensning til grunn.**
2. **Deklarering av farlig avfall må skje på lavest mulig nivå**
3. **Oversikt og flytskjema over renseanlegg bør gjennomgås**

Innledning/Bakgrunn

Jernbaneverket har tillatelse etter forurensningsloven for utslipp fra anleggsarbeidene i forbindelse med bygging av Follobanen (av 3.7.2014). Jernbaneverket har også en påslipps-tillatelse til offentlig avløpsnett fra Vann- og avløpsetaten i Oslo kommune, av 5.6.2013. Fylkesmannen og kommunen var på tilsyn med bakgrunn i gitte tillatelser. Rapporten er dermed en felles sammenstilling av Fylkesmannens og kommunens funn under kontrollen. Follobanen er et omfattende prosjekt og består av flere delprosjekter. Dette tilsynet konsentrerte seg kun om Åsland riggområde og delprosjektet som omtales «*forberedende arbeid Åsland*». Delprosjektet består av klargjøring til neste fase på Åsland riggområde som er tunnelboringen mot Ski, TBM boringen. AF gruppen er entreprenør i forbindelse med *forberedende arbeid Åsland*.

Kontrollen tok dermed for seg en begrenset del av prosjektet. Rapporten gir ingen helhetlig vurdering av prosjektets miljøarbeid eller miljøstatus. Fylkesmannen vil vurdere et nytt tilsyn senere i prosjektet.

Kontrollrapporten beskriver de anmerkninger som ble konstatert under kontrollen.

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- Utslippstillatelse: *Tillatelse til utslipp etter forurensningsloven- anleggsaktivitet i forbindelse med bygging av Follobanen* av 03.07.2014.
- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer

- *Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*, av 6. desember 1996, med senere endringer.
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer.

Resultat fra kontrollen

Det ble ikke gitt avvik under kontrollen.

Anmerkninger

Det ble gitt 3 anmerkninger:

Anmerknning 1: Avvanning av slam fra sedimentasjonsbasseng bør vurderes med hensyn til fare for forurensning til grunn.

Åsland riggområde har sedimentasjonsbasseng for rensing av anleggsvann. Sedimentasjonsbasseng tømmes for slam og legges til avvanning på området. I følge utslippstillatelsen punkt 6 skal slam leveres til godkjent deponi med tillatelse etter forurensningsloven. Avvanningen foregikk i basseng hvor det var lagt duk i bunn og vann infiltrerte til terreng.

Slam fra sedimentasjonsbasseng kan være betraktelig forurenset, særlig med hensyn på oljeforurensning. Det bør derfor vurderes om vann og eventuelt slam som infiltreres/ kommer i kontakt med terreng kan medføre forurensning av grunn. Fylkesmannen anser at det ville vært naturlig om dette var en del av virksomhetens miljørisikovurdering.

Anmerknning 2: Deklarering av farlig avfall må skje på lavest mulig nivå

Farlig avfall deklarerer på organisasjonsnummer 971033533. Farlig avfall skal deklarerer på lavest mulig enhetsnivå, det vil si på underenheten hvor avfallet oppstår. Det opereres for eksempel med følgende bedriftsnummer for Åsland riggområde i enhetsregisteret: 982099374 Jernbaneverket Oslo- Infrastruktur prosjekter. Rutinen må derfor endres slik at deklarerer av farlig avfall kan gjøres på et lavere enhetsnivå en hva tilfelle er i dag.

Anmerknning 3: Oversikt og flytskjema over renseanlegg bør gjennomgås

Flytskjema renseanlegg er vanskelig å forstå at stemmer med det som ble sett og redegjort for under kontrollen. Det ble forklart at det var to linjer med sedimentasjonskonteinere inne i teltet. Den ene linjen var for rensing av overvann som går til Myrer- og Maurtubekken, og den andre går til offentlig nett. Ut fra flytskjemaet «Renseanlegg driftsvann» ser det ut som om disse to linjene (hver linje består av 3 x 15 m³) brukes kun for rensing av driftsvann.

Vi ønsker derfor at dere skal gå gjennom flytskjemaene og tydeliggjøre disse slik at de stemmer overens med de faktiske oppsettene av renseanleggene. I en av prosedyrene står det nevnt at dere har et filter som skal fange opp fiber fra betongproduksjon. Ut fra redegjørelse og beskrivelse av renseløsning er vi usikre på om dette filteret er en del av dagens renseløsning. Det ble observert betydelig mengder av disse filtrene på anleggsplassen slik at det er viktig å sørge for at disse ikke føres til renseanlegget/resipient.

Andre forhold

Massehåndtering

Fylkesmannen anser at massehåndtering er en stor utfordring i forbindelse med videre utbygging av Follobanen. Massehåndtering var likevel ikke et inngående tema på denne kontrollen da Fylkesmannen er i dialog om dette med Jernbaneverket i forhold til deponering av tunnelmasser. Vi er forespeilet at forslag til massehåndteringsplan vil sendes inn i nær fremtid. Det ble på kontrollen opplyst at i delprosjekt *Forberedende arbeider Åsland* legges rene masser på anleggsområde og benyttes til bygging av riggområde. Follobanen har tillatelse til å deponere 1.100.000 m³ masser innenfor rigg og anleggsområde Åsland.

